

Daczó Katalin

Emlékezés és remény

Tizennyolcadszorra találkoztak az örmény családok

Hagyományosan augusztus végén tartják Szépvízen az örmény családok találkozóját. A rendezvényre tizennyolcadszor került sor, de most történt meg először, hogy nem az örmény- hanem a római katolikus templomban hallgattak szentmisét a résztvevők.

Világosító Szent Gergely példájára hívta fel a figyelmet a rendezvényt megnyitó szentmise főcelebránsa, *Szakács Endre* szamosújvári örmény plébános, vikárius. – Szükség van az ötletekre és a gyakorlatra is egyaránt – hangsúlyozta, mert egy piramis sem tud megállni a csúcán, csakis megfelelő alapokra lehet építkezni.

A szentmisén közreműködött a gyergyószentmiklósi örmény kórus, az örmény egyházi énekek és zene által sajátos hangulatot nyújtva az ünnepeknél.

Ajtony Gábor, a szervező Csíkköszvényi Örmény-Magyar „Szentháromság” Alapítvány elnöke szerint a gondviselésnek és a támogatóknak köszönhető, hogy immár tizennyolcadszor találkozhattak az erdélyi örmény családok Szépvízen, majd elmagyarázta, miért is tartják ezúttal a szentmisét a római szertartású templomban. – Tavalý, a

Az első sorban *Ajtony Gábor* (jobbról) és *Szentpétery István*

Középen *Szakács Endre* örmény katolikus vikárius

templomunk építésének 250-dik évfordulóján már tudtuk, hogy sürgős a templombelső restaurálása, mert az olajfesték az épület állagának romlásához vezet – magyarázta *Ajtony Gábor*, hozzátéve, hogy ezért szerveztek a nyár folyamán a Bethlen Gábor Alapnak és *Hargita Megye Tanácsának* támogatásával kalákatáborot örmény származású fiatalok részére. A tábor előkészítésében és lebonyolításában az *Erdélyi Magyar-örmények Szövetsége* is részt vett. A 16 fiatal *Zakariás István* és *Zakariás Botond* helybéli örmény származású építési vállalkozók szakmai irányításával a munka mintegy 20%-t végezték el. A kalákatáborok sorát ezért jövőben folytatni szeretnék – számolt be *Ajtony Gábor*, majd az emlékezés és a reménykedés fontosságára hívta fel a figyelmet. – Emlékezni kell őseinkre, akik Erdélybe érkezve mindenütt maradandót

alkottak, ahol éltek, nekünk pedig tovább kell lépniünk, remélve, hogy az építkezést folytathatjuk, az emberi kapcsolatokat ápolni és bővíteni tudjuk.

Végül *Ajtony Gábor* felolvasta *Borboly Csaba* megyei tanácselnök üdvözlő levelét, ugyanakkor megköszönte *Walter Dolak* orgonaművész felemelő koncertjét.

Zárug Katalin, a társszervező Budapest Zuglói Örmény Önkormányzat képviselője a húsz esztendő önkormányzati munkáról és a választások közeledtéről szölt. Ugyanakkor üdvözölte a találkozón első ízben

megjelent, *Tg Ocna-i Mocanu* családot. *Gábor Zoltán* szépvízi plébános Gál Hunor összeállítását olvasta fel a 145 éve született Fejér Gerő kanonokról, a szépvízi örménység egyik legjelesebb képviselőjéről.

A jelenlévők a szentmisét követően az örmény katolikus templom cintermében emléktáblát koszorúztak meg, majd, magyar-örménységükre való tekintettel, elénekelték a magyar és a székely Himnuszot. A rendezvény közös ebéddel és az örmény emlékház megtekintésével zárult.

(*Hargita Népe* – 2014. szept. 1.)

Requiem egy tábornokért

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc legendás tábornokának, Csetz Jánosnak (Gidófalva, 1822. június 8. – Buenos Aires 1904. szeptember 5.) ma van halálának 110 éves évfordulója. Ez alkalomból a tábornok egyenes ági rokona, Budai Merza Pál juttatott el szerkesztőségünkbe egy emlékező írást.

Az 1848-49-es forradalom erdélyi hadjárata és az ezt követő emigráció kiemelkedő személyisége volt Csetz János magyar-örmény származású honvédtábornok. Életműve összefonódott több nép és nemzetiség szabadságharcával. Rendkívüli képességei, hősiesség magatartása fiatalon Bem apó törzskarába emelte.

A világosi katasztrófa után, elkerülve az aradi 13 szomorú sorsát, emigrációban végzett tevékenységével is megbecsülést szerzett. Rábízták 1869-ben az Argentin Köztársaság déli határainak védelmét, megszervezte és igazgatta Buenos Airesben a Katonai Akadémiát, és neki jutott a legnagyobb szerep a dél-amerikai ország feltérképezésében.

Öregkorában – mint annyi mást – őt is gyötörte a honvágy. Naplója szerint: a

legkeserűbb kenyér jutott neki, aki soha nem láthatta viszont szülőföldjét.

1904 nyárutóján ágynak esett. Orvosa tüdőgyulladást állapított meg. Szeptember 5-én jobblétre szenderült Buenos Airesben. Utolsó szavait magyarul mondta el, de senki meg nem értette. Ravatalánál a

Collegio Militar de la Nation növendékei álltak díszőrséget. Nagy katonai díszpompával temették el 1904. szeptember 6-án, Budapestről a Pesti Hírlap egy munkatársa tett virágot koporsójára. Utolsó kívánságaként feje alá hazai földdel töltött párnát helyeztek.

Legyen áldott Csetz János emléke!

Családi vonatkozás, hogy Csetz János 1856-ban született Mária lányát néhai nagybácsim (nagyapám testvérbátyja)